

# SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) sprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 252.

V Ljubljani, v petek 3. novembra 1899.

Letnik XXVII

## Shod stranke prava v Brodu.

Dne 25. oktobra se je slovesno vršil shod stranke prava v slavonskem Brodu na Savi. Na shod smo bili povabljeni tudi Slovenci, žal, da je državni zbor in pa občni zbor kmetijske družbe, ki se je vršil drugi dan, nam onemogočil udeležbo. Bili pa smo Slovenci v duhu zbrani z odličnimi hrvatskimi rodoljubi, katerih cvet se je zbral v prijaznem Brodu, da se z združenimi močmi pripravi na nadaljne borbe, katere ga čakajo v Hrvatski, sedaj žal izročni neprijatelju Mažaru in njega plačanim hrvatskim kukavicam.

Ideja složnega delovanja mej Hrvat in Slovenci, ideja, kateri daje konkreten izraz hrvatsko državno pravo, je ta dan prav posebno spajala Slovence in Hrvate.

O tej ideji je na zboru v Brodu govoril predsednik Tuškan, ta dični, neumorno delavni narodni zastopnik. Kar so nedavno zahtevali le posamezniki, dejal je govornik, to po borbi trideset let zahteva ves narod. Hrvatsko državno pravo ni sanjarija, ono je temelj, na kojem hrvatski narod stoji, hrvatska državna misel obvladuje vse ljudske sloje, ona stoji in se upira vsaki drugi, torej tudi mažarski državni misli. Ko bi mi ničesar drugega ne bili dosegli, je v teh naših razmerah že to dovolj; toda če pomislimo, da na radost našo to misel vsprejemlje tudi nam najbližji plemeniti narod slovenski, tedaj moramo biti zadovoljni z dosežanim našim delom. Jednako v Dalmaciji in Istri državna oblast, kolikor se žal trudi v svojo škodo, ne more zadušiti prebujene zavesti naroda. V nadaljnjem razvoju svojega krasnega govora je Tuškan zadel se raznih perečih vprašanj ter jih kritikoval s stališča svojih načel, govoril je o nagodbi, o nasprotju mej hrvatsko državno mislijo in mažarsko, o slovanski solidarnosti in o njenem pravem značaju, omenjal je potrebo, ki jih imajo kmetje, obrtniki, delavci, omladina ter pokazal, kako naj ideja državnega prava združuje avstrijski jug v blagor naroda in v srečo naše Avstrije.

Pomenljive so na tem shodu še prav posebno izjave g. Dundjerovića, ki se je v ime odličnih Slavoncev izjavil za stranko prava, in pa izjave dr. Bresztyenskoga in kanonika Rubetića, ki sta povdarjala solidarnost neodvisne stranke s stranko prava, in narodnega zastopnika Banjavčića.

Prvi govornik je v ime slavonskih Hrvatov omenjal, kako da so Slavonci že od pamtiveka z drugimi Hrvati skupno delovali ter se skupno borili proti Mongolom, Tatarom in Turkom, kako je danes Hrvat v Slavoniji po tujem sovražnem vplivu propal ter je v gospodarskem oziru skoro uničen; zato se govornik ogreva za slogo vseh neodvisnih Hrvatov proti vladajočemu zistemu, zato pozdravlja Slavonija z veseljem ta shod, od katerega pričakuje novo dobo v svojem političnem življenju. Veseli nas, da se je ta govornik zlasti oziral na gospodarske razmere ter izražal željo, naj stranka prava posebno v tem pogledu prične krepko delovati. Stranki prava treba svoje ideje nesti med narod, in sicer v konkretni, v taki obliki, da narod vidi pred seboj svoje de-

janjske prijatelje, svoje zanesljive svetovalce. V tem pogledu treba, da stopijo somišljeniki stranke prava v dotiko z organizovanim hrvatskim delavstvom, ker le s stikom z narodom bodo dobile ideje konkretno obliko. Zato nas veseli, da se je v tem smislu izražal narodni zastopnik dr. Banjavčič. Poročal je o delovanju poslancev stranke prava v saboru, kjer so se trudili za uvedbo parlamentarnih razmer, zlasti so zadnji čas vsled usodnih katastrof, ki so zadele hrvatske kmetovalce, zahtevali, naj se skliče hrvatski sabor, da se narodu pomore v skrajni sili. Za vse to se pa vlada ne meni, ker ima stranka prava premalo zastopnikov v saboru, da bi kaj vpliva imeli po svojem številu. Zato pozivlja govornik somišljenike, naj se organizujejo ter delujejo na to, da pri bodočih volitvah dobi stranka prava toliko svojih zaupnikov v sabor, da bo na sabor vplivala tudi po njih številu.

Poslanec dr. Bresztyenski, ki je v saboru načelnik obeh opozicijskih klubov, ker je obema jednako blizu in formalno nobenemu ne pripada, ta apostol jedinosti mej Hrvati, združenja mej katoličani in pravoslavni na jugu naše države, je tudi tem povodom govoril za slogo, za solidarnost s stranko prava na temelju versko-moralnem, na temelju hrvatskega državnega zgodovinskega prava ter na temelju ljubezni in požrtovalnosti nasproti mukotrpnemu hrvatskemu narodu. Povdarjal pa je, da v ta namen treba narod odgojiti, da si more pridobiti to, kar je njegovega. V istem smislu je govoril kanonik Rubetić od stranke neodvisnih.

Ta velečastna skupina, na katero so Slovenci poslali mnogo brzojavk, v katerih se pridružujejo sklepom zbora, je pokazala, da ideja pravaška zmaguje, da se vnema za to idejo širi po našem jugu ter da voditelji hrvatskega naroda hočejo mej ljudstvo, da so pripravljeni zanj delati na gospodarskem polju ter da mu hočejo ohraniti duševne blagodati. Pri tem požrtovalnem delu za mukotrpni narod bodo imeli Slovence vsikdar ob svoji strani.

## Politični pregled.

V Ljubljani, 3. novembra.

**Grof Clary in nova večina.** Znano je, da sedanji kabinetni načelnik še sedaj ni opustil misli na novo večino, v kateri bi igrali važno vlogo levičarski nemški liberalci, in zdi se, da spada grof Clary v vrsto onih državnikov, ki so menda za trdno prepričani, da je brez nemških liberalcev v Avstriji res vsaka vlada nemogoča. Seveda ga v tej misli neprestano potrjujejo nemški židovski liberalci, katerim se še vedno sline cede po polnih jasliah in komaj čakajo trenutka, da jih kdo zopet pozove na vladno krmilo. V »novi večini« bi ostale vse sedanje desniške stranke razun neubogljivih Čehov in Jugoslovancev, mesto njih bi se vpreglo v jarem večine toliko levičarjev, kolikor bi se jih ravno potrebovalo, oziroma kolikor bi se jih dobilo. Ali je taka večina mogoča? Nemogoča ravno ni, ker imajo tajne spletke čestokrat izredno moč, toda vprašanje nastaja, ali

bi bila taka sestava večine dobra z ozirom na državne koristi. Sedanja desniška večina je že opetovano pokazala, da je močna državna opora, njene slabe in dobre lastnosti so dobro znane. Vse drugače bi bilo pa z novo večino, ki bi se rekrutirala iz velikega dela dedičev negativne politike. S takimi stebri bi si država težko kaj opomogla. Grof Clary naj pomisli, da je boljša sedanja večina, ki se je izkazala kot trdna opora, kot pa nova, ki bi se morda tudi izkazala tako ali pa tudi ne. Boljši je vrabec v roki, kakor deset golobov na strehi.

**Austro-ogerska nagodba in parlamentarne stranke.** V melo dneh se prične v dunajski poslanski zbornici razprava o tistem delu nagodbenih predlog, ki jih je uveljavila Thunova vlada s pomočjo § 14, o kvoti in še nekaterih točkah, ki so v zvezi s to nagodbo. V kratkem se bo torej treba definitivno odločiti za ali proti nagodbi. Toda položaj v parlamentu je sedaj mnogo bolj nejasen, kakor kedaj poprej. Na desnici sedita sicer dva bivša finančna ministra, ki sta sodelovala pri sedanjih nagodbenih predlogah, toda desnica je sedaj prav za prav jedna sama opozicijska stranka, pred vsem pa so Čehi in Jugoslovani odločni nasprotniki nagodbe, kakoršno želita izvesti vladi. Malo drugače je v tem oziru na levici. Na ljubo sedanji vladi bi levičarji radi dovolili vse, ko bi ne bili poprej tako udrihali proti nagodbi. Ali naj svojim volilcem pokažejo, da so jih vodili ves čas za nos? To bi sicer storili, ko bi se ne bali za svoje mandate. Nekaj se jih bo morda izneverilo svojemu prejšnjemu programu, a toliko najbrž ne, da bi jih bilo dovolj. Odločno proti predlogi bodo glasovali Čehi, kršč. soc., Schönererjevci, soc. dem., poleg teh pa večje število posamnikov in tako se grof Clary lahko že sedaj uveri, da bo zaman njegov poskus.

**Glede potovanja nemškega cesarja v Anglijo** še ni prav nobene gotovosti; določen ni niti čas, niti to, ali se potovanje sploh vrši ali ne. Nekateri berlinski listi vedo poročati, da se poda cesar Viljem sredi tega meseca na obisk angleške kraljice in da bo ta pohod popolno razjasnil razmerje mej Nemčijo in Anglijo. Pokazalo se bo, da Nemčija ne misli Angležem provzročati nikakih preglavic v transvalski zadevi. Toda to so samo oficijelne vesti, katerih v Rusiji in Franciji nihče ne veruje. Pomisliti treba, pravijo ti listi, da se prihodnjo soboto v Potsdamu snide nemški cesar z ruskim carjem. Pri tej priliki se bo brezdvoma govorilo o angleško-transvalski aferi, ob enem bodo pa tudi na vrsti dogovori mej Rusijo in Francijo. Koliko je po tem sestanku še upanja naj brezpogojno neutralnost ali morda celo na prijateljstvo Nemčije napram kramarskim Angležem, pokazalo se bo v prihodnjih dneh. Nemški oficijozni skušajo tolažiti Angleže, da bo dogovor trajal morda le jedno uro. To je popolno dovolj za zadevo, ki je na dnevnem redu.

**Neguš Menelik proti Angležem.** Pred nekaj dnevi so poročali listi, da namerava abesinski neguš izrabiti sedanji neugodni položaj Angleške ter z napadom na sosednjo angleško posest v severni oziroma srednji Afriki nekako indi-

rektno pomagati transvalskim Burom in Oranjcem. To vest so najprej objavili italijanski listi, potem pa jo zopet dementovali menda zato, da bi se nekoliko prikupili »nesrečnim« Angležem. Sedaj pa prinašajo isto vest tudi drugi listi ter povedo v tem oziru še nekatere podrobnosti. Neguš Menelik s svojimi 40.000 bojevniki, katerih hrabrost je Italijanom še v živem spominu, ni odrinil v italijansko Eritrejo, marveč v angleški Sudan, ker menijo Abesinci, da imajo posebne predprave do nekaterih egipčanskih pokrajin. Ta korak Angležem ne bo posebno ljub, ker niso nanj niti najmanj pripravljeni, vendar pa bržkone ne bodo hoteli zanemarjati svojih dolžnosti v Južni Afriki, kjer se gre za mnogo večje koristi.

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. novembra.

(Osebnosti.) Matija Slak, žup. uprav. v Mengšu, je prezentiran za župnijo Brdo. — Gg. Janez Pfajfar, ekspozit v Harijah, je imenovan za žup. uprav. župnije Javorje pri Poljanah na Gorenjskem; Janez Smukavec, kapelan v Horjulu, je premeščen kot ekspozit v Harije in Anton Žnidaršič ekspozit na Razdrtem, je premeščen kot kapelan v Erzel pri Vipavi.

(Besede in dejanja.) »So strune napeli« pri »Učit. Tovarišu« na stari bas in zopet se glasi melodija o »svobodi«. Gospod Gangl ji poje v zadnji številki z dne 1. novembra vzvišene himne. Mi občudujemo njegov pesniški polet. Kakor monolog kakega junaka v drami se bere njegov članek. Ptice pod nebom, ribe v vodi, zveri v gozdu, drevesa na gori in rože v vrtu pričajo, da morajo biti učitelji — liberalni. Komur se ob teh vznesenih člankih ne topi srce samega ginjenja, ta mora imeti kamenito. — Toda, kakor se gospod Gangl lahko giblje v pesniških višavah, tako mu hitro izpodrsne noga, kedar se vrne na realistična tla. »Mi (svobodni učitelji) se ne uklanjamo nobeni osebi (dostavi v mislih: razun Hribarju in Tavčarju in drugim liberalnim veljakom), ne silimo nikogar, da bi se uklanjal nam (a vendar hočemo, da so nam pokorni naši tovariši in slepo gredo za nami, kamor jih peljemo), ne terorizujemo (kaj pa Jelenčev »anatem« na zvezinem shodu in sramotilna pisma na svoje tovariše, gosp. Gangl?) mi samo gorimo za ideje svobode in napredka« (stara pesem). Je pač nasprotje med poezijo in prozaističnimi dejstvi! To bi moral pesniški člankar uvaževati. — Gospod Dimnik poučuje svoje liberalne somišljenike, naj »se vedejo taktno do nasprotnikov in naj so uljudni«. Tega opomina so po dogodkih zadnjih mesecev krvavo potrebni. Upamo, da besede njihovega vodje ne bodo glas vpijočega v puščavi!

(Slovenske gledališke predstave v Celju.) »Mlinar in njegova hči« to igro polno vraž je uprizorilo na običajni dan vseh svetih letos tudi celjsko pevsko društvo s svojimi znanimi vrliimi močmi. Režiser igre je bil, kakor že prej pri »Čevljarju baronu« i. dr. v Ljubljani znani in priljubljeni nekdanji član slov. gledišča g. Perdan, ki je sam igral vlogo trdega, prevzetnega mlinarja z znano spretnostjo. Njegovo nesrečno hčer je v vseh nijansah, v vsem težkem predavanju prav dobro pogodila gca. Meta Baš. Nič slabši ni bil kot zvesti Konrad g. Salmič. Vloga grobokopa je bila v rokah g. Sketa, ki je bil ta dan prvič na odru z večjo vlogo in obljublja biti čvrsta moč za naše procvitajoče diletantsko gledališče. Druge važnejše osebe so tudi v zmislu pisatelja dobro pogodili: gospod in gospa Boc, gca. Elza Filipič, g. Sax i. dr. — K lepi zabavi je veliko pripomogla celjska narodna godba, ki sicer dobro, toda premalo slovenski svira. — Želeti bi pa bilo v obče, da bi se pri sličnih predstavah bolj skrbelo za red in mir, da se igralci ne bi toliko motili. — Pozabiti ne smemo, da je bila dvorana razprodana, kar priča, da so diletantske moči prav vrle in da jih zna tudi naše ljudstvo ceniti.

(»Deutsch sein heisst lutherisch sein«) je geslo »Grazer Tagblatt-a«. Seme, ki je seje ta list, je začelo lepo vspevati. Graški nemški dijaki so ustanovili »Gustav-Adolfovo društvo«, čegar namen je širiti protestantizem. Zdi se nam, da ne bo v škodo narodnemu telesu avstrijskih Nemcev, ako se izločijo javno takielementi iz katoliške cerkve,

saj bo širše občinstvo tako lažje in hitreje uvidelo, da je nacionalnim hujskačem istinita narodova korist le lažna pretveza, a protestantizem in Prusija pravi in zadnji smoter.

(»Grazer Tagblatt«) se te dni zelo jezi, da je prepustilo predstojništvo ljubljanske evangelske občine svojo cerkev za slovensko protestantsko prepoved. Nemški neodrešenci v Avstriji so začeli smatrati luterstvo za svojo narodno svetinjo in ne marajo, da bi se zavedni Slovani poprijemali njih »čistega« krščanstva. Ako ne dobé več naši »Narodovci« prostora v evangelski cerkvi, pomore jim morda župan Hribar iz te neprilike, da bodo v »Mestnem domu« lahko očitno kazali svojo nenavadno vnemo za čisto, pristno krščanstvo.

(Občinske dopolnilne volitve v Gradcu) bodo za III. razred 21. novembra, za II. razred 28. nov., za I. razred 5. decembra. Socijalni demokratje so postavili kandidate za III. razred in začeli izdajati list »Der Wähler«, ki bo izhajal do volitev. Glavni namen rudečkarjev je, da spravijo, tudi če sami propadejo, iz občinskega sveta znanega Feichtingerja, ker jim je navzlic vsi svoji nacionalni zagrizenosti še preveč krščansk in brezobziren na desno in levo.

(Iz Moravč), 30. oktobra. Minolo nedeljo je bil slovesno vmeščen novi župnik in dekan g. J. Bizjan. Ljudstva se je zbralo toliko, da je bila prostorna cerkev natlačena. Eden in dvajset duhovnih tovarišev, izmed katerih jih je nekaj zelo od daleč prišlo, ga je spremlilo k oltarju. Iz Ljubljane sta prihitela dva kanonika, Janez Sušnik in pa prejšnji dekan Tomaž Kajdiž. Gosp. kanonik Sušnik je potem imel slovesnosti primeren cerkveni govor. Pri sv. maši je domači pevski zbor pod vodstvom g. nadučitelja Tomana izbornopel Hladnikovo skladbo. Videli smo, da se z marljivostjo in vstrajnostjo res dá mnogo storiti glede cerkvenega petja.

(Misijon) je bil na vipavski Planini; vodili so ga oo. lazaristi P. Nežmah, P. Klančnik in P. Flis od 15. do 23. oktobra. Ljudstvo se ga je udeležilo z nepričakovano vnemo in gorečnostjo. Kakor iz enega srca ljudstvo kliče: Bog tisočkrat povrni obilni trud č. gg. misijonarjev. Liberalci bi radi odtrgali ljudstvo od Kristusa, a ljudstvo se ga z veliko vnemo tem iskreneje oklepa!

(Iz Gradca.) V »Slovincu« že omenjene zadušnice »Pesem za pogrebno sv. mašo« in »Z globočine se glasi« itd. v enem zvezku se takoj dobe komad po 40 kr. pri g. Valent. Stolzerju, b. učitelju v Gradcu, Herrgottswies - Gasse 24 E, kateri p. n. gospode, ki »K blagoslovu« še niso plačali, zopet uljudno prosi, naj to kmalu storé, da bo zamogel stroške za tisk poravnati, in pravčasno »Svete pesmi za advent in božični čas« izdati. Te pesmi so od cerkvenih oblastnij potrjene, zelo lepi napevi teh od slovitihih veščakov cerkvene glasbe pregledani, in se tudi ta v vsacem oziru skrbno sestavljena in hvalevredna zbirka gospoda V. Stolzerja priporoča. Komad te zbirke, ki obsega 24 pesmi in napevov, velja 1 gld. 5 kr. in dobe p. n. naročniki, kateri ta znesek takoj imenovanemu skladatelju pošljejo, to naravnost po J. Blaznikovi tiskarni v Ljubljani doposlano.

(Nenadoma umrla) je danes soproga tukajšnjega posestnika in trgovca z moko na sv. Jakoba trgu gospoda Bahovca roj. Kačarjeva. Zadel jo je kap na možgane. Pokojnica je bila znana kot podpornica revežev in dijakov. Naj v miru počiva!

(Strašen vihar na Triglavu.) V »Pl. Vestn.« čitamo: Dne 12. na 13. m. mes. po noči je bil grozovit vihar na Triglavu; odnesel je celo vnanja kuhinjska vrata od kočje na Kredarici na Zeleni sneg (na pot proti Triglavu). V naši koči je bil tisto noč vodnik Šmerc z nekim tujim turistom. Celo noč ni mogel nobeden zatisniti očij, vihar je kar tulil. Tuji turist se je jako bal. Vodnik Šmerc je rekel, da ne pomni takega viharja, in pristavil: »Če ta vihar ni kočje odnesel, je ne odnese nobeden vihar več!«

(Demonstracija mariborskih Nemcev.) Praznik vseh svetnikov so mariborski Nemci proslavili — po svoje. Povabili so v Maribor protestantskega pastora Modla, da je govoril na »Familienabend« o »cerkvi reformacije v Avstriji« z »Musikbegleitung« mariborskega Schöbena. Res, prav umestna proslava praznika vseh svetnikov!

(Nemški vojaki proti Slovincem.) O razmerah pri tukajšnjem pešpolku štev. 27. smo dobili že

večkrat pritožbe. »Armeesprache« se hoče pri tem polku na čuden način razširiti. Lani se je slovenskim prostovoljcem prepovedalo v vojašnici tudi izven službe govoriti slovenski, letos se ne vzdržuje samo te odredbe, nego se baje celo zahteva, da se prostovoljci v mejsebojnem občeivanju tudi izven vojašnice ne smejo posluževati drugega jezika, nego — nemščine. Take odredbe spuščajo menda nemški častniki kar na svojo roko. Slovenski vojak torej mora izven službe govoriti slovenski, ker tako zahteva »nemški značaj« polka. To je vendar nekoliko — preveč!

(Koroške novice.) Dne 10. p. mes. zjutraj je pogorelo pohištvo Š. Čertovta p. d. Jernejkovca v Slov. Plajberzi. Pogoreli sta dve hiši in skedenj z vso opravo, žitom, krmo itd. Poslom je zgorelo precej oblek. Škode je nad 5000 gld. — Na Libeliški gori je pogorelo dne 11. p. m. pohištvo Jurija Šarta p. d. Karbuna. Zgorela je hiša z vso opravo. Škode je okrog 1000 gld. — V Porečah je bilo letošnje poletje 1465 strank s 3380 osebami. — Na Velikem Kleku je bilo letos 3945 tujcev. — Poštni upravitelj K. Schwieger v Milstatu je ukradel iz poštne blagajne 15.000 gld. in zbežal. Škoda zadene poštarja in deželnega poslanca D. Kotz-a. — Več skednjev je pogorelo dne 25. oktobra v Špitalu. Požar je bil provzročen po nekem zločincu, katerega so kmalu zaprli. V nevarnosti je bilo vse mesto.

(Učiteljske spremembe.) Definitivni učitelj v Metliki Fr. Gregorač je postal nadučitelj v Dolenji vasi, definitivni učitelj v Vipavi, Karol Javoršek definitivni nadučitelj v Košani, definitivna učiteljica v Črnem Vrhu nad Idrijo Zofija Modrijan je pa premeščena v Gor. Logatec.

(Na umu je obolel) g. Mallner, posestnik velikega hotela na Bledu.

(Novo delo dr. Mahnič.) Iz Istre se poroča, da je v seji centralne komisije za umetnost in historijske spomenike izjavil krški škof dr. Mahnič, da namerava na Krku ustanoviti diecezanski muzej. V ta muzej bi se shranili vsi umetniški in historični spomeniki, ki se nahajajo po cerkvah, kapelah in samostanih škofije. Centralna komisija se je izrazila sporazumno z načrtom škofa dr. Mahniča.

(Vendar-le!) Grof Goess, o katerem se govori, da ne bode več dolgo potoval po tržaški okolici in Istri, se je 20. t. m. vendar-le oglasil v hrvatskem gimnaziju v Pazinu. Pravijo, da se je prepričal o »Piccoli-jevih« lažeh. Dne 26. t. m. je obiskal gimnazij deželni odbornik Cherich. Kak vtis je nanj napravil izbornopel urejeni zavod, ni povedal. Molčanje je znak — sramu.

(Novi železnici.) O bohinjski železnici, ki bi šla od državne železnice Ljubljana-Trbiž skozi Bohinj, predrla Alpe, po baški in soški dolini, se je izrazil minister, da bode v kratkem kaj določnega izreči mogel. — Da je vipavska železnica zagotovljena, dokazuje razglas železniškega ministerstva od 23. oktobra t. l. Na podlagi najvišjega odloka se je podaljšal rok za zgradbo in dovršitev vipavske železnice do 26. oktobra 1901.

(Nova slovenska hiša v Gorici.) Krasno vilo »Judith« na korsu Franca Jožefa v Gorici je kupil od grofice Egger g. Mihael Vošnjak za 36.700 gl.

(Razstava v Gorici.) V odseku za razstavo, ki naj bi bila v Gorici v spomin 50 letnice, odkar ima Gorica svojo avtonomijo, ni nobenega Slovenca. S preziranjem nas ne bodo spravili s sveta.

(Goriški »Corriere«) bode 9. novembra t. l. pred dunajskimi porotniki. Toži ga društvo »Società Cormonese Austria«. Društvo bode zastopal dr. Stanič.

(Zaplenjene razglednice.) Drž. pravdnništvo je zaplenilo več razglednic o utrdbah pri Bolcu, na Predelu in ob rabeljskem jezeru. Na teh krajih je napisana prepoved fotografovati ali prerisati jih.

(»Dante Alighieri«), društvo, ki po Italiji zbira denar za poitalijančenje avstrijskega Primorja in Spodnje Tirolske, imelo je pred nekaj dnevi X. svoj občni zbor v Mesini. Vse zborovanje so italijanski listi ovili v tajnost. Drugega niso povedali nego to, da je društveni tajnik jako hvalil tiste, »ki na tujih tleh oživljajo češčenje domovine. Društvo mora raztegniti svoje delovanje na vse kraje, kjer govore italijanski ter razširjati jezikovne meje. Zlasti se mora baviti z razvitkom italijanskih šol v inozemstvu«.

(Glasila hrvatskega delavstva,) ki se je v ogromnem številu združilo okolu hrvatske samostalne stranke, smo dobili te dni prvo številko v

drugi izdaji. V prvi izdaji »Glas Naroda« je zaplenila mažarska birokracija dva članka. Zaplenila je celo oddelke iz spisa dr. Rob. Neuschla, profesorja teologije v Brnu: »Jeli opravičan antisemitizem sa stanovišta krščanskoga morala? I koji?« Na čelu prinaša »Glas Naroda« članek »Što hočemo?« Navdušeno kliče Hrvatoma: »Narode hrvatski, okani se mržnje i neprijateljstva, izbegavaj svadju i razdor, jer će ti inače one izkopati grob i u njem te živa shraniti!« Ali kaka bodi taka sloga? »Sakupismo se u jednu složnu samostalnu radničku stranku sa svojim krščansko narodnim socijalnim programom.« »Glas Naroda« toplo priporoča vsem našim društvom, katerim je kak hrvatski dnevnik predrag. Za поближе spoznavanje s Hrvati ne bi smelo biti slovenskega društva, v katerem bi ne bilo kakega poštenega hrvatskega lista. »Glas Naroda« izhaja v Zagrebu 5. in 20. vsakega meseca in velja na leto 2 gld.

(Razpisane ustanove.) Od prvega semestra šolskega leta 1899/1900 dalje se bodo podelile nastopne ustanove: 1. Ustanova Petra Debelaka v letnem znesku 43 gld. 96 kr. za gimnazijalne in bogoslovne nauke. Pravico do nje imajo sorodniki ustanovnikov. Pravica predlaganja pristoji ob tem času zemljiškemu posestniku Janezu Čebašku v Šenčurju pri Kranju. — 2. Novozaložena ustanova župnika Martina Derčarja letnih 20 gld. 17 kr. za gimnazijalne nauke. Pravico do nje imajo: a) gimnazijalci iz Moravč, rojstnega kraja ustanovnikovega, in b) gimnazijalci iz moravške župnije sploh. Sorodniki ustanovnikov imajo prednost. — 3. Ustanova Ignaca Federerja, ki ni omejena na nobene posebne študije ter znaša letnih 82 gld. 46 kr. za učence lepega vedenja iz ustanovnikovega sorodstva, in, kadar ni teh, za učence iz meščanske rodbine ljubljanske. — 4. Prvo mesto na posebne študije ne omejene ustanove Maksa Gerbetza letnih 104 gld. Pravico do nje užitka imajo najprej učenci iz sorodstva ustanovnikovega, ki imajo njegov priimek, potem učenci iz Krajevega sorodstva, in kadar ni takih, učenci iz Št. Vida pri Zatičini. Pravico predlaganja ima mestni magistrat v Ljubljani. — 5. Ustanova Gašperja Glavatića, ki od ljudske šole pričenši ni omejena na nobene posebne študije ter znaša letnih 35 gld., za dečke in mladeniče iz rodu ustanovnikovih bratov in sester. — 6. Šesto mesto na posebne študije ne omejene ustanove Jurija Gollmayerja letnih 108 gld. 40 kr. Pravico do nje užitka imajo ubogi učenci z Gorenjskega. Pravica predlaganja pristoji knezoškofijskemu ordinarijatu v Ljubljani. — 7. Na posebne študije neomejena ustanova Magdalen Golob letnih 30 gld. za učence iz fare Radovljica. Pravico predlaganja imata vsakočasni župnik in župan v Radovljici. — 8. Štiri mesta po 300 gld. novozaložene ustanove Jožefa Gorupa za trgovske akademike slovenske narodnosti na trgovskih akademijah na Dunaju, v Gradcu, Trstu in Pragi, in to najprej za sorodnike ustanovnikov in za otroke ustanovnikovih uslužbenec, potem za akademike slovenske narodnosti s Kranjskega, Štajerskega, Koroškega in avstrijskega Primorskega. Pravico podeljevanja izvršuje ustanovnik sam.

(Dalje prih.)

(Nezgod na železnici.) V ponedeljek se je blizu Podnarta nekoliko poškodoval železniški stroj pri tovornem vlaku, vsled česar so ga morali ustaviti. V tem trenutku je pa voz za prtljago trčil ob stroj ter se je pri tem strojevođa Mih. Wollanschnigg iz Ljubljane na čelu znatno poškodoval. Pripeljali so ga k železničnemu zdravniku dr. Šavniku v Kranju.

(Povožil) je včeraj zvečer neki izvošček pred Košeninovo gostilno na Marije Terezije cesti Jurija Bernika, delavca v Globočnikovi tovarni. Bernik je šel po cesti ter se na klic svoje žene ozrl nazaj. V tem trenutku priletel je predenj izvošček in ga z vojnico pri vozu sunil v prsa, da se je zgrudil pod voz. Konj mu je stopil na prsa, oba kolesa pa sta šla Berniku čez nogi in roki. Zdravnik okrajne bolniške blagajne dr. Jenko je nevarno ranjenemu podelil prvo pomoč, potem so ga prepeljali v bolnico.

(O roparju Slabini.) katerega imajo radi dogodka v tivolskem gozdu 20. m. m. na Žabjaku, se je sedaj zvedelo, da je dva dni pozneje, 22. m. m. ob 3. uri popoldne na poti proti Šiški v Kozlerjevem gozdiču napal 70letnega gospoda in

ga podrl na tla. Dotičnega gospoda je policija do sedaj brez uspeha zasledovala in sumi se, da se mu je pripetila kaka večja nesreča.

(Tatovi na pokopališču.) Včeraj so dobili pri izhodu pokopališča malega fantiča, baš, ko se je hotel izmuzniti s košaro debelih sveč, katere je na pokopališču nakradel.

(Grozen naklep — ponesrečen.) V Bujah so v torek v hiši neke ugledne družine dobili dve z dinamitom napolnjeni petardi, do katerih je skoro že prigorela zažigalica. Ako bi petardi eksplodirali, uničena bi bila polovica Buj.

(Mrtvo truplo) 76 letnega Jan. Kopača iz Preske so našli minuli torek v Savi blizu Medvod. Govori se, da je 25. sept. skočil v vodo.

(Tatvina.) Gostilničarki M. Černe na Sv. Petra cesti je neznan tat te dni ukradl več zlatih in srebrnih predmetov v skupni vrednosti 50 gld.

(Umobolnega moža), ki je minuli torek blodil po zagrebških ulicah, so odvedli v bolnico usmiljenih bratov. Ime mu je baje Ant. Plestenjak, doma z Vrhniče.

\* \* \*

(Na grobu svojih otrok umrl.) Na Vseh svetnikov dan popoldne je obiskal 50letni mizar B. Fiala s svojimi štirimi otroci grob umrlih svojcev na praškem pokopališču. Umrlo mu je že šest otrok. Oče in najstarejša 15letna hči sta klečala ob grobu, trije mlajši otroci so pa prižigali sveče. V tem hipu zadene očeta kap in se zgrudi na mestu mrtv. Prenesli so ga v mrtvašnico, otroci so pa žalostni odšli domov k materi-vdovi, katero je mučna bolezen že pred več tedni priklenila na postelj. Družina je izgubila zadnjo oporo.

(Šiba v šoli.) Napredni šolski odsek v Brnu je sklenil zahtevati od šolskega sveta, da se uvede zopet v šolo — šiba.

(Prijazne razmere v Budimpešti.) Pretekli teden je v Budimpešti zginilo brez sledu kar 9 deklic v starosti 12—24 let. Trgovina s človeškim mesom poganja v Budimpešti vedno lepše cvetke, ker je policija premalo stroga.

(Petnajst let minister) je ogerski honvedski minister Fejervary. V nedeljo 29. oktobra je ta svoj jubilej slovesno praznoval.

(Uboj pri Čedadu.) Pri Čedadu se je zgodil izreden uboj. Žena je ubila s sekiro na polju svojega moža, ki je bil odšel pred leti od doma ter se je sedaj kar naenkrat vrnil — nenadoma za ženo, ki si je med tem časom zbrala drugega ljubimca. V zvezi z umorom stojita tudi ljubimec in sin ubitega, kakih 18 let star mladenič, katera sta mrtvega moža prenesla s polja na cesto ter položila poleg njega zavoj sladkorja, češ, da se bo mislilo, da so ga ubili financarji. Sodnija pa je prišla na sled brežerni ženi, katere obleka je bila s krvjo napojena. Vse tri zločince so odvedli v zapor.

(O sedanjih razmerah v Transvalu) prijavlja »Voss. Zeitg.« vrlo zanimivo pismo nekega nemškega podanika iz mesta Brakpana pri Johannesburgu. Dopisnik najprej pove, da je do 30. septembra odšlo na mejo 28.000 mož, ki pa ne tvorijo niti polovico domačega vojaštva, potem pa nadaljuje: Osebnih vlakov za potnike ni več, marveč le vozovi za premog; poleg tega vozi sedaj le desetina prejšnjih vlakov, ako smem tako imenovati voz za prtljago in dva voza za premog, iz kojih obstoji vlak in za katerega se pretepa na stotine ljudi. Moja služba kot obratni inženir me vodi skoro vsak dan mej Brakpanom in Johannesburgom (45 km) in imam s samokresom v žepu dovolj prilike, opazovati vse te prizore, kakor nakladanje žena in otrok v odprte vozove za premog za tridnevno vožnjo itd. Čemu ljudje tako beže, mi ni jasno, ker menim, da se bo bila vojska v Natalu, kamor jih ravno največ beži. Ako človek opazuje na kolodvorih te vesele in zmagegotove obraze odhajajočih vojakov, vse te ljudi, ki gredo v boj prešinjeni svetega navdušenja za svojo neodvisnost, za domovino in svojce, v resnici, srce mu mora vskipeti. Ti ljudje morajo in bodo zmagali. Ne smete si nareč predstavljati Burov kot sivih starcev, ne, marveč vse je pomlajeno, človek si misli pred seboj mladeniče v največjem ognju, kakor prirasle na njih konje, svoje puške najmodernejših zistemov pa poznajo kakor sami sebe. Močni so, kakor bi bili iz jekla. Tem se pa pridruži 5000 mož nemških čet pod vodstvom nemških častnikov, dalje 6 do 8000 Nizozemcev, 2000 Ircev in ravno toliko

Amerikanov. Vse te armade prostovoljcev, katerih tri četrtine je v Evropi izvežbanih vojakov, so ponudile vladi svoje moči popolno zastoj in prostovoljno in si priskrbujejo sami potrebno opravo. Mej njimi ni nikake sodrge, ampak sami korenjaški, navdušeni možje. Res, ko bi bil prost, takoj bi šel z njimi, da bi pomagal ponižati neduveno angleško ošabnost in predrznost. Toda opravili bodo lahko tudi brez mene, pomagam pa indirektno tudi z izvrševanjem svoje službe na železnici. Ravno, ko to pišem, je došla vest o prvi večji bitki. Buri so v Natalu; 8 Burov in 300 Angležev je ubitih. Upajmo, da je res tako, sicer bote pa že prejeli podrobnejša poročila. Bog daj zmago za svoje najdražje svetinje borečim se Burom!

(Skrivnosti elektrike.) Poroča se, da je ruski inženir Stein izumil stroj, ki bode s pomočjo elektrike dajal slepcem — vid. Stroj je baje zelo majhen ter ga bodo slepci lahko nosili s seboj; tudi ne bo predrag. Sedaj se bavi Stein s tem, da podeli tudi gluhim — sluh. Ako le niste novici debeli »raci«.

(Učenki roparici in morilki.) Pred okrajnim sodiščem v Moskvi se vrši te dni senzacionalna kriminalna razprava. Zagovarjati se bodeta morali dve učenki, ki sta pred nedavnim pohajali neko gimnazijo v Nemčiji. Napadli sta neko premožno starko, hoteč jo umoriti in oropati ter na ta način dospeti do sredstev za nadaljne študije v Švici. K sreči so ju pa še pravočasno zasačili ter ju izročili sodišču.

## Društva.

(Vabilo na tombolo) v korist kmetijski podružnici in na veselico v korist Prešernovemu spomeniku, kateri priredi pevsko društvo »Struna« na Vačah v nedeljo, dne 5. novembra t. l. v hiši gostilničarja Fran Lajovica. Vspored: Tombola. Nagovor. B. Ipavec: Slovenska pesem. A. Medved: Prešernu. Deklamacija. F. S. Vilhar: Bliedi mjesec. J. Alešovec: Nemški ne znajo. Gluma. Prosta zabava s petjem. — Začetek tombole ob 3. uri popoldne, veselice ob 6. uri zvečer. — Vstopnina k veselici 20 kr. — K obilni udeležbi vabi najuljudnejše

pevsko društvo »Struna«.

(»Mestna hranilnica v Kranju«.) V mesecu oktobru uložilo je 287 strank 47.216 gld. 61 kr., vzdignilo pa 151 strank 28.716 gld. 58 kr., 15 strankam izplačalo se je hipotečnih posojil 6950 gld.; stanje ulog 961.017 gld. 43 kr., stanje hipotečnih posojil 606.036 gld. 33 kr., denarni promet 168.452 gld. 93 kr.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju) ima v torek 14. novembra t. l. ob šestih zvečer v »Slovanski Besedi«, Dunaj I, Bräunerstrasse št. 7, I. nadstropje letošnji svoj občni zbor. — Po občnem zboru bode zabavni večer slovenskega kluba.

## Telefonska in brzojavna poročila.

**Dunaj, 3. novembra.** Cesar je vsprejel včeraj popoldne grškega kralja Jurija.

**Dunaj, 3. novembra.** Odposlanstvu avstrijskih učiteljev je naučni minister Hartl na prošnjo, naj se z državnim zakonom vredé učiteljske plače, dejal, da je to težko izvedljivo, ker imajo pri tem besedo dež. zbori in da treba poprej urediti finančne razmere posameznih dežel; kar pa naučna uprava v tem oziru more storiti, bo vedno pripravljena.

**Praga, 3. novembra.** V kratkem se skliče shod zaupnikov vseh čeških strank, da določijo, kako uspešno braniti Čehoma narodne pravice.

**Levov, 3. novembra.** Glasila večine poljskega kluba pišejo oestro proti sedanjemu zistemu ter cesarjevemu pismu na Javoriskega prisojajo veliko važnost. »Dziennik polski« zahteva, da se ministerstvu ne dovoli proračunski provizorij.

**Budimpešta, 3. novembra.** Nemiri zaradi kontrolnih shodov so veliki, važnost se jim pripisuje tudi na Dunaju. Ker je poslanec Ugron izvoljen v delegacijo, pride tudi tam na vrsto razgovor o postopanju glede kontrolnih shodov.

**Berolin, 3. novembra.** Da je sestanek ruskega in nemškega cesarja politično važen, kaže to, da pride v Berlin tudi grof Muravijev.

**Berolin,** 3. novembra. Ruski car in carinja prideta v Potsdam 7. t. m.

**Barcelona,** 3. novembra. Vlada je dala zapreti vse trgovce, ki niso hoteli plačevati davkov. Vsled tega so zaprli prodajalnice tudi vsi ostali trgovci.

### Vojska v Južni Afriki.

Česar Angleži pred nedavnim še gotovo niso pričakovali, se je sedaj zgodilo: proga Durban-Ladysmith je v rokah Burov in s tem cela Natala pokrajina za Angleže toliko ko zaprta. Že takoj drugi dan po usodnem porazu angleške armade pri Ladysmithu so se polastili Buri mesta Colenso, ki leži ob omenjeni železniški progi v sredi meji Ladysmithom in Pietermaritzburgom, in danes se sme že z gotovostjo trditi, da je železnica do zadnje imenovanega mesta že v burski oblasti in razdejana. Kolikega pomena je ta pridobitev, vedo Angleži najbolj sami in z novo armado v ta kraj bržkone niti poskušali ne bodo prodirati, marveč jo bodo vodili iz Kapstadta naravnost proti Kimberley, dokler bo namreč mogoče.

O angleških izgubah pri Ladysmithu so došla še le sedaj podrobnejša poročila. Vjetih je, kakor smo že omenili, 2000 mož in vsa gorska baterija, jedina, s katero je razpolagal gen. White, dalje 42 častnikov. meji temi 7 štabnih častnikov, in do 1000 mul s tovari, ranjenih in ubitih je pa nad 1500 vojakov. Od 9000 mož izgubil je toraj general White nad 3500 mož. Najhuje je pa to, da se tudi ostali del armade nič več ne reši iz burske oblasti, kajti mesto Ladysmith so Buri popolno obkolili in neutrjeno mesto bo v malo dneh v njih rokah z vsemi vojaki in veliko vojno zalogo.

Angleški poveljnik je še le sedaj razjasnil svoj zadnji nesrečni načrt. Vedel je namreč, da bo mesto prej ali slej izgubljeno, in hotel jo je na tihem popihati proti jugu skozi burske vrste tam, kjer je bilo po njegovem mnenju najslabše zastraženo. A varal se je in naletel na najhujši odpor.

Jedina tolažba za ondotne Angleže je dohod generala Bullerja, ki je pa seveda še sam in mu sledi armada še le v nekaterih tednih. Nasprotno so pa jeli prosteje dihati razni podjarmljeni rodovi v angleških pokrajinah in bodo brez dvoma čim prej resno jeli misliti na maščevanje.

**London,** 3. novembra. Vkljub zanikanju od strani vlade se zatrjuje, da se oboroži še druga angleška armada ter odpošlje z 10. novembrom v Afriko.

**London,** 3. novembra. Vojno ministerstvo je včeraj prejelo poročilo iz Ladysmitha, katerega pa ni objavilo; vesti, da je brzojavna zveza s Transvalom pretrgana, torej niso resnične. — Iz Pietermaritzburga se poroča, da se je del v Ladysmithu zajetih angleških vojakov rešil. — Angleška hoče od Portugalske kupiti Delagoa-bai, temu pa ugovarjajo Rusija, Francoska in Nemčija. Ako Angleška Delagoa zasede, postavi se v spor z drugimi velevladstvi.

**London,** 3. novembra. Brzojavka iz Ladysmitha 31. m. m. javlja, da se večji oddelek Burov pomika v jugovzhodni smeri in namerava polastiti se železniške proge pri Colenso in pretrgati zvezo meji Ladysmithom, Pietermaritzburgom in Durbanom.

**Pariz,** 3. novembra. „Agence Havas“ poroča stalni dopisnik iz Kapstadta: Poročila o obeh burskih zmagah pri Ladysmithu so zelo naudušila prave Afrikane in angleški general v Kapstadtu Millner je zelo vznemirjen. General White je izgubil z ubitimi in ujetimi 3500 mož. Drugo zmago so si priborili Oranji pod vodstvom Luke Mayerja, ki so se polastili mesta Colenso. Ladysmith je popolno obkoljen. Buri so gospodarji železnice v Pietermaritzburg in Durban. Dalje so se Buri že polastili mesta Collesberg. Mafeking je že v njih oblasti.

### Svilnati damasti 75 kr.

do gld. 14.65 meter — istotako tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila od 45 kr. do gld. 14.65 meter — v najbolj modernih tkaninah, barvah in vzorcih.

Na zasebnike poštnine in carine preste na dom. — Vzorci obratno. — Dvojni pisni portu v Švico.

**Tovarne za svilo G. Henneberg**  
169 c. in kr. dvorni zalagatelj, Curih. 11-10 5

### Umrli so:

30. oktobra. Leopoldina Brilli, davčnega kontrolorja hči, 5 mesecev, Resljeva cesta 35, bronhitis.

31. oktobra. Marija Zapletel, zasebnica, 81 let, Florjanske ulice 38, bronhitis.

1. novembra. Rozalija Cotič, gostilničarja hči, 16 mesecev, Turjaški trg 8, vnetje sapnika.

2. novembra. Franc Süßner, trgovski sotrudnik, 36 let, Poljanski nasip 26, jetika.

### V bolnišnici:

29. oktobra. Jakob Kokalj, dninar, 40 let, gonitis purulenta sepsis. — Fortunat Arnšek, delavca sin, 3 leta, laryngitis crouposa.

### V hiralnici:

31. oktobra. Marjana Prijatelj, dninarica, 80 let, ostarelost.

### Cena žitu na dunajski borzi dné 2. novembra 1899.

Za 100 kilogramov.

|                          |       |          |
|--------------------------|-------|----------|
| Pšenica za jesen . . .   | gl. — | do gl. — |
| » » pomlad . . .         | 8.45  | » » 8.47 |
| Rž za jesen . . .        | » —   | » » —    |
| » » pomlad . . .         | 7.01  | » » 7.02 |
| Turšica za oktober . . . | » —   | » » —    |
| » » november . . .       | 6.65  | » » 5.67 |
| » » maj-junij . . .      | 5.34  | » » 5.35 |
| Oves za jesen . . .      | » —   | » » —    |
| » » pomlad . . .         | 5.50  | » » 5.51 |

### Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

| Dan | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm. | Temperatura po Celziju | Vetrovi   | Nebo       | Padačina v 24 urah v mm. |
|-----|----------------|------------------------|------------------------|-----------|------------|--------------------------|
| 2   | 9. zvečer      | 742.1                  | 10.0                   | sr. sever | oblačno    |                          |
| 3   | 7. jutraj      | 741.2                  | 12.4                   | sr. jzah. | oblačno.   | 0.0                      |
| 3   | 2. popol.      | 740.2                  | 15.5                   | »         | poloblačno |                          |

Srednja večerajšnja temperatura 8.3°, normale: 6.9°.

**Šablone** za sobne slikarje, najnovejše in najlepše vzorce, imata v veliki izbiri v zalogi **BRATA EBERL v Ljubljani**, Františkanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 228 17 11-7

Telefon števil. 135.

Kupite in prodaja vse zdalej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

**„BANKA Maks Veršec“**  
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet števil. 847.533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dné do dné po 4 1/2 %. Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

## Dunajska borza.

### Dné 3. novembra.

|                                                    |                |
|----------------------------------------------------|----------------|
| Skupni državni dolg v notah . . .                  | 99 gld. 65 kr. |
| Skupni državni dolg v srebru . . .                 | 99 » 25 »      |
| Avstrijska zlata renta 4% . . .                    | 117 » 45 »     |
| Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron . . .        | 99 » 45 »      |
| Ogerska zlata renta 4% . . .                       | 116 » 55 »     |
| Ogerska kronska renta 4%, 200 . . .                | 95 » 30 »      |
| Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. . .        | 900 » — »      |
| Kreditne delnice, 160 gld. . .                     | 368 » 75 »     |
| London vista . . .                                 | 120 » 67 1/2 » |
| Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. . . | 58 » 97 1/2 »  |
| 20 mark . . .                                      | 11 » 78 »      |
| 20 frankov (napoleonor) . . .                      | 9 » 58 »       |
| Italijanski bankovci . . .                         | 44 » 67 1/2 »  |
| C. kr. cekini . . .                                | 5 » 70 »       |

### Dné 2. novembra.

|                                                   |                 |
|---------------------------------------------------|-----------------|
| 4% državne srečke l. 1854, 250 gld. . .           | 167 gld. 50 kr. |
| 5% državne srečke l. 1860, 100 gld. . .           | 155 » 60 »      |
| Državne srečke l. 1864, 100 gld. . .              | 196 » 50 »      |
| 4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron . . .  | 99 » 75 »       |
| Tisne srečke 4%, 100 gld. . .                     | 137 » 75 »      |
| Dunavske vravnave srečke 5% . . .                 | 128 » — »       |
| Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878 . . .         | 108 » — »       |
| Posojilo goriskega mesta . . .                    | — » — »         |
| 4% kranjsko deželno posojilo . . .                | — » — »         |
| Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% . . . | 96 » — »        |
| Prijoritete obveznice državne železnice . . .     | — » — »         |
| » » južne železnice 3% . . .                      | 164 » 50 »      |
| » » južne železnice 5% . . .                      | 117 » — »       |
| » » dolenskih železnic 4% . . .                   | 99 » 50 »       |

|                                                      |                |
|------------------------------------------------------|----------------|
| Kreditne srečke, 100 gld. . .                        | 197 gld. — kr. |
| 4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. . .        | 155 » — »      |
| Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld. . .      | 19 » 50 »      |
| Rudolfove srečke, 10 gld. . .                        | 26 » — »       |
| Salmove srečke, 40 gld. . .                          | 83 » 50 »      |
| St. Genois srečke, 40 gld. . .                       | 83 » 50 »      |
| Waldsteinove srečke, 20 gld. . .                     | 64 » — »       |
| Ljubljanske srečke . . .                             | 23 » 75 »      |
| Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. . .          | 150 » 25 »     |
| Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. . . | 3115 » — »     |
| Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld. . .                | 432 » — »      |
| Akcije južne železnice, 200 gld. sr. . .             | 72 » 25 »      |
| Splošna avstrijska stavbinska družba . . .           | 99 » — »       |
| Montanska družba avstr. plan. . .                    | 268 » — »      |
| Trboveljska premožarska družba, 70 gld. . .          | 193 » 50 »     |
| Papirnih rubljev 100 . . .                           | 127 » 25 »     |

### Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri trefljanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobika. — Promese za vsako trefljanje. Kufanina izvršitev naročil na borzi.

### Manjarnična delniška družba

**„MERCUR“**  
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.